

Sisällys

Johdanto	7
1. Katse ylös kuopasta. Uuden ajan työ ja toimeentulo	15
Historiallinen murros haastaa länsimaita	20
Radikaalin murroksen logiikka	
– miksi kaikki muuttuu nyt?	24
Suomen tarina on ollut menestys	34
Varaosia – millaisin toimin yhteiskunta ja talous sopeutuvat digiaikaan	39
Uusien lupauksien aika	49
Ihmisen arvo ja yhteiskunta murroksen jälkeen	56
Lähteet	60
2. Demokratian vaikeuksista kohti tulevaisuuden osallisuutta	61
Demokratian ja osallisuuden muutos	69
Miten ja miksi kaikki muuttuu	73
Jatkaako Suomi demokratian mallimaana?	87
Ehdotuksia osallisuuden ja demokratian lupauksen täyttämiseksi	91
Uusien lupauksen aika	124
Lähteet	127
3. Edistyksen uusi kytkentä	129
Hitaan kasvun aika, nyt ja aina?	135
Edistyksen ja talouskasvun liitto	139
Kun talouskasvu ei ole enää edistystä	143
Liberaalin ihmiskäsityksen lupaus ja sen kritiikki	146
Arvojen muuttuessa tavoitteetkin on syytä päivittää	151
Edistys on myös laajenevaa yhteistyötä	154

Uusi edistyskäsitys	160
Toimenpiteitä uudenlaisen edistyksen tueksi	164
Lähteet	168

4. Uhri, sopeutuja vai ratkaisujen tarjoaja? Suomen

mahdolliset roolit globaalissa kestävyyskriisissä	169
Maapallon kantokyvyn rajat haastavat pohjoismaisen hyvinvointikäsityksen	171
Kestävyyskriisi keskuudessamme jo nyt	174
Kestävyyskriisin kaksi puolta	179
Hiilineutraalin kiertotalouden rakennuspalikat	186
Siirtymässä piilee mahdollisuuksia	196
Käytännön ratkaisuja ja tulevaisuuden tarpeita	209
Lähteet	215

5. Hyvinvoinnin seuraava erä.

Ihanteet, visio ja ratkaisut	217
Millaisin ihantein kohti hyvinvoinnin seuraavaa erää?	219
Yhteiskuntapolitiikka ja ihminen	228
Visio hyvinvoinnin seuraavasta erästä	231
Visio yhteiskuntapolitiikan ja arjen tasoilla	235
Ratkaisujen lähtökohtia	252
Lopuksi – lista ratkaisuja	260
Lähteet	270
Kirjoittajat	272
Kuvien lähteet	274